

درد شکم (دل درد) در محدوده‌ی انتهای دنده‌ها و لگن اتفاق می‌افتد. این ناحیه شکم، شامل اندامهای بسیاری مانند معده، کبد، پانکراس، روده بزرگ و کوچک و اندام‌های تناسلی می‌شود. درد شکم می‌تواند به علت مشکلی جزئی باشد و یا به علت مشکلی باشد که نیاز به عمل جراحی فوری دارد.

درد می‌تواند تا حد زیادی متفاوت باشد. هنگامی که شکم، درد می‌گیرد می‌تواند:

- حاد، ملال آور، همراه با تیر کشیدن، عضله گرفتگی، پیچش و خسته کننده و ... باشد.
- کوتاه باشد، کم و زیاد شود و یا پایدار باشد.
- شما را وادار به (استفراغ) کند.
- باعث شود شما بایستید و یا شما را بی‌قرار کند که سریع به دنبال حالتی مناسب باشید.

* چه عواملی باعث شکم درد می‌شود؟

عوامل بسیاری باعث شکم درد می‌شود مانند:

- درد (دوره) قاعدگی یا مشکلات مرتبط با حاملگی (در خانم‌ها)
- مشکلات روده از جمله یبوست، گاز (باد) معده و یا اسهال
- زخم معده یا ناراحتی‌های معده مانند سوء هاضمه و سوزش سر دل
- عارضه‌های پزشکی مانند التهاب روده و سندرم روده تحریک پذیر

- بیماری‌های عفونی مانند اسهال و استفراغ، مسمومیت غذایی یا آلودگی‌های ناقل مقاربتی و لگن
- عفونت‌های دستگاه ادراری
- سنگ کلیه
- آپاندیسیت
- سنگ کیسه صفرا و مشکلات کبدی
- در کمال تعجب، درد شکم ممکن است از خود شکم نباشد. برخی از عواملی که می‌توانند با دل درد همراه باشند عبارتند از: حملات قلبی، ذات‌الریه، بیماری‌های لگنی و یا برخی جوش‌های پوستی و کشاله‌ران، مانند زونا
- درد ممکن است همراه با مشکلات دفع ادرار، دل پیچه، مشکلات قاعدگی و یا حتی نفخ باشد.

* تشخیص و درمان

- آزمایش خون برای تشخیص عفونت یا خونریزی. دیگر آزمایش‌های خون برای مشاهده‌ی عملکرد کبد، لوزالمعده و قلب
- آزمایش ادرار برای مشاهده‌ی عفونت در ادرار یا خون
- نوار قلب برای تشخیص درد قلبی
- اشعه‌ی ایکس، سونوگرافی یا سی‌تی‌اسکن
- معاینه‌ی مقعد برای بررسی مشکلات خونی پنهان و یا دیگر مشکلات
- معاینه‌ی آلت تناسلی و کیسه بیضه‌ها (برای آقایان)
- در صورتی که زن هستید، معاینه لگن و یا واژن برای بررسی مشکلاتی که در رحم، لوله‌های تخمدان و تخمدان وجود دارد
- تست حاملگی برای زنان.
- ممکن است از شما در مورد فعالیت جنسی و یا مصرف مواد مخدر و الکل سؤال شود. مهم است که در پاسخ خود صادق و راستگو باشید طوری که پزشکان بتوانند درمان صحیح درد شما را تضمین کنند.
- اگر شما آزمایش داشته باشید، پزشک نتایج را برای شما توضیح می‌دهد. ولی برخی از نتایج ممکن است چند روز طول بکشد تا آماده شوند.
- شما ممکن است به یک متخصص برای کمک به پیدا کردن علت مشکلاتان ارجاع داده شوید.

- درمان شما به آن چیزی بستگی دارد که علت درد شماست. ممکن است موارد زیر پیشنهاد شود:
  - **مسکن:** از طریق دهان (خوراکی) و یا از طریق رگ (داخل وریدی). درد شما ممکن است کاملاً با مسکن از بین نرود اما باید تسکین یابد. در مواردی که پزشک اعلام می کند نباید به هیچ وجه مسکن مصرف کنید.
  - **مایعات:** ممکن است به رگ شما مایعات (سرم) تزریق شود تا مایعات از دست رفته جبران شود و به شکم و روده شما استراحت داده شود.
  - **دارو:** ممکن است برای شما سایر داروها تجویز شود.
  - **تغذیه:** شما نباید چیزی بخورید و بیاشامید تا زمانی که پزشک و پرستار به شما اجازه بدهند و یا به خانه مرخص شوید.
- *** در صورتی که مرخص شوید**
  - بیشتر دل دردها بدون درمان خاصی خوب می شوند. توصیه های پزشکان یا پرستاران را با دقت انجام دهید. مایعات خالص مانند آب و آب میوه مقوی رقیق شده به مقدار زیاد بنوشید. مصرف قهوه، چای و الکل را کاهش دهید و یا قطع کنید زیرا اینها می توانند درد را بدتر کنند.
- هنگامی که دوباره مجاز به خوردن شوید با مایعات رقیق (مانند سوپ) شروع کنید، سپس اقدام به خوردن غذاهای شیرین و مطلوب مانند بیسکویت، برنج، موز و یا نان تست کنید. پزشک ممکن است به شما توصیه کند از غذاهایی خاص پرهیز کنید.
  - به اندازه کافی استراحت کنید.
  - بیشتر دردها بدون درمان خاصی از بین می روند و بسیاری از مردم تنها نیاز به تسکین علائم خود دارند. گاهی اوقات درد شکم می تواند تمام شود و علت هرگز شناخته نشود. و یا ممکن است عامل با گذشت زمان آشکار شود.
- *** در صورت مشاهده موارد زیر به پزشک یا اورژانس مراجعه کنید**
  - در مواقع اضطراری به نزدیکترین اورژانس بیمارستان بروید و یا به 115 زنگ بزنید.
  - اگر درد بیش از 24 ساعت ادامه یابد و یا اگر شما نگرانی دیگری دارید به پزشک مراجعه کنید.
  - اگر مرخص شوید و احساس کنید که حالتان رو به بدتر شدن است به خصوص اگر رنگ پریده یا بی حال شوید و یا شکم سفت شود و یا علائم جدیدی پیدا کردید فوراً به پزشک و یا اورژانس مراجعه کنید.